

ಸಂಪನ್ಮೂಲ

శుక్రవారం, మే 17, 2024

ଭ୍ରମିତ୍ବ ଭାବାଳ ତେଜିଦାନେ ଏହିକିମ୍ବଳ....

70 శాతం సీట్లకు పైగా స్థానాలకు లోకసభ ఎన్నికలు వూర్తికాగా, ఎన్నికల ప్రచారం గతి తప్పుతన్నట్టు స్వప్తం అవుతుంది. ఎన్నికల్లో ప్రజాతీర్పువై ఎంతో బోసాతో ప్రచారం ప్రారంభించిన కీలక నేతలు ఆతృరక్షణలో పడి తమ రాజకీయ మనుగడ కోసం విలువలకు తిలోదకాలిస్తున్నట్లు స్వప్తం అవుతున్నది. ‘ఇండియా’ కూటమి ద్వారా నరేంద్ర మాదీ ప్రభంజనాన్ని అడ్డుకోగలనే ధీమాతో ఎన్నికల ప్రచారం ప్రారంభించిన కాంగ్రెస్ నేత రాఘవుర్ గాంధీ ఇప్పుడు తమ కుటుంబానికి బలీయమైన రెండు నియోజకవర్గాలలో ఎక్కడినుండి పోటీ చేయాలో తేల్చుకోలేక, చివరకు ఒక చోటు నుండి పోటీ చేస్తున్న దృశ్యం కనిపిస్తున్నది. 1980 నుండి గాంధీ కుటుంబానికి కంచుకోటగా ఉండటమే కాకుండా వరుసగా ఐదుసార్లు సోనియా గాంధీని ఎన్నుకున్న రాయబరేలీ కేవలం సురక్షిత స్థానం అని మాత్రమే ఎంచుకొన్నట్లు స్వప్తం అవుతుంది. వరుసగా ఐదోసారి ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్న రాఘవుర్ చెల్లెలు ట్రియాంక గాంధీని ఎన్నికల్లో దింపేందుకు ప్రధాని మోడీ చేస్తున్న ‘కుటుంబ రాజకీయాలు’ విమర్శలకు భయపడి వెనుకడుగు వేసినట్టు కూడా తెలుస్తున్నది. ఒక వంక ప్రధాని వోడీ ఎన్నికల ప్రచార నభలలో ‘యువరాజు’ (రాఘవుర్ గాంధీ)ని లక్ష్యంగా చేసుకుని విమర్శలు చేస్తుండగా, ఆయన మాత్రం తన సీటు విషయంలో తికుమక వదుతున్నట్లు వెల్లడవుతున్నది. ఎందుకంటే రాయబరేలీ అమేదీ సీట్లను గెల్చుకోవడం ద్వారా మాత్రమే ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్ తన ఉనికి కాపాడుకోగలదు. వరుసగా కేంద్రంలో విజిపి అధికారంలోకి వస్తే అనేక ప్రాంతియ పార్టీల మనుగడ ప్రశ్నార్థకం కాగలదు అనే అంశం ఈ సందర్భంగా పలువురి దృష్టిని అకర్షిస్తోంది. ఉంటే తమతో కలిసి ఉండాలి లేదా అటువంటి వారి ఉనికి ప్రశ్నార్థకం కాగలదని పొచ్చరికలను ప్రధాని స్వయంగా ఇచ్చినట్లయింది. ఎన్నికల పొత్తుకోసం చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించకపోవడంతో జూన్ 4 తర్వాత ఒడిశాలో బిజెడి ఉనికి ప్రశ్నార్థకం కాగలదని ఈ సందర్భంగా నసంకేతం ఇష్టడం గమనార్థం. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రాంతియ పార్టీలకు సైతం అటువంటి పొచ్చరికలు వెలువదుతున్నాయి. నేడు జెఎం అధినేత హేమంత సారేన్, ఆవ్ అధినేత అరవింద్ కేళ్లివాల్ వంటి వారు ఇటువంటి పొచ్చరికలను భాతరు చేయకుండా కాంగ్రెస్‌తో పొత్తులు చేసుకున్న కారణంగానే జైష్లో గడపాల్చి వస్తుందని మరచిపోలేము. బిఆర్ఎస్ ఎంఎల్సీ కవిత సెతం అందుకోసమే జైలుకు

ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ మూడుసారి అధికారంలోకి వస్తూరాలేదా అన్న ప్రశ్నతో నిమిత్తం లేకుండా ఈ ఎన్నికలతో భారతరాజకీయాలు ఒక నిరాయక ఘుట్టంలో ప్రవేశించే అవకాశాలుకనిపిస్తున్నాయి. ఈ ఎన్నికలలో భారతదేశ ప్రజలు ఏమికోరుకుంటున్నారు అన్న ప్రశ్నకు త్వరలో సమాధానంలభించుంది. 1952 నుంచి వరుసగా మూడుసార్లు జరిగిన ఎన్నికలు వేరు. అప్పుడు కాంగ్రెస్కు పెద్ద పోటీ లేదు. కాని 2014, 2019, 2024 ఎన్నికలు వేరు. దేశ రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక విధానాలు ఏ దిశన ఉండాలో ప్రజలుకోరుకుంటున్నారో సూచించే ఎన్నికలు ఇవి. గతంలో ఎన్నదూలేనంతగా దేశంలో రెండు వాదాలు ఈ ఎన్నికల్లో హెచ్చారీ పోరాడుతున్నాయి. తెలిసో, తెలియకో, ఆలోచించో, అన్యమనస్కంగానో ప్రజలు రెండు శిబిరాల్లో ఏదో ఒక శిబిరంలో చేరారు. రెండు దశాబ్దాల క్రితం నిలదొక్కుకునేందుకు నానా

అగచాట్లు పడిన ఒక పార్టీ ఇవాళ దేశంలోనే ప్రబల శక్తిగా మారింది. ఆ శక్తిని ధీకొనేందుకు ఇప్పుడు ఇతర వర్గాలన్నీ తమ అంతర్వైర్యాల్స్‌నీ మరిచి ఏకం కావల్సిన చారిత్రక ఆవశ్యకతను గ్రహించాయి. వారితో పాటు మేధావులు, ప్రజాస్వామిక వాదులు, సమాజం ఘలానా విధంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్న బుద్ధివులు కూడా విఫిషోయారు. అందువల్ల స్పష్టంగా ఆలోచనల మధ్య సమరం జరుగుతున్న ఎన్నికలు ఇవి. నాలుగోదశ ఎన్నికలు జరిగి దేశంలో 379 స్థానాలకు ఎన్నికలు పూర్తయిన తర్వాత కూడా ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమౌద్ది అంతే సమధికోత్సాహంతో ఎన్నీపకు 400 సీట్లు రావడం భాయం అని ఆత్మచేర్యంతో ప్రకటించారు. కాంగ్రెస్ కు 50 సీట్లు కూడా రావని ప్రతిపక్ష హోదా కూడా లభించదని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమౌద్ది మరోసారి ప్రధాని అవుతారని, మూడో టర్న్ మొత్తం ఆయనే పాలిస్తారని కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్షా ప్రకటించారు. సూర్యీత్ భల్ల వంటి ఆర్థికవేతలు కూడా బీజేపీ 350 సీట్లు గెలుస్తాండని చెబుతుంటే, మోదీ ఉధృతి పెరుగుతుందే కాని తగదం లేదని బీజేపీ అనుకూల మేధావులు వాదిస్తున్నారు. 2014లో కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక పవనాలు వీస్తే, 2019లో పుల్చామా, బాలాకోట్ ఘటనలు ఘలితాలను ప్రభావితం చేశాయి. ఈ సారి ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమౌద్ది ఒక వ్యక్తిగా దేశంలోని మొత్తం ప్రతిపక్ష పార్టీలనన్నిటినీ ధీకొనేందుకు సిద్ధపడ్డారు. మోదీ వర్షం ఇతరులు అన్నట్లుగా ప్రచార సరళిని తీర్చిదిద్దారు. ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ మోదీద్యే పోటీ చేస్తున్నారు అన్న భావన ముఖ్యంగా ఉత్తరాదిన కల్పించారు. నిజంగా ఇది ప్రతిపక్షాలకు మాత్రమే కాదు, ఒక భావజాలాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్న, ముఖ్యంగా మోదీని ద్వేషిస్తున్న వారందరికి సపాల్. మరో వైపు ప్రతిపక్షాలు కూడా ఈ ఎన్నికలు నిర్ణయకంగా మారనున్నాయని అంగీకరిస్తున్నాయి. ప్రతి దశలోనూ పోలింగ్ పూర్తయిన కొద్దీ ప్రతిపక్షాల్లో ఆత్మివిశ్వాసం పెరుగుతోంది. బీజేపీ గ్రాఫ్ పడిపోతుందని, మోదీ చేస్తున్న ప్రసంగాలు, వ్యాఖ్యలే ఆయనలో భయాందోశనలను ప్రతిఫలిస్తున్నాయని వారు విశ్వసిస్తున్నారు. మోదీ కి గ్యారంటీ అన్న నినాదాన్ని కూడా పక్షాన పెట్టి ప్రతిపక్షాలపై దాడులు ప్రారంభించారని, కాంగ్రెస్ మేనిఫెస్టోను సైతం వక్రీకరిస్తున్నారని వారు ఎత్తిమాపుతున్నారు. కార్బారేట్ ఎజండాకు అనుకూలంగా మోదీ పనిచేస్తుంటే తాము సామాజిక న్యాయ ఎజండాతో ముందుకు వెళుతున్నామని చెప్పుకుంటున్నారు. ఈ రకంగా కూడా రెండు విధానాల మధ్య ఘర్షణ జరుగుతోందని ప్రతిపక్షాలు కూడా స్పష్టికరిస్తున్నాయి. అయితే ఎన్నికల సమయంలో నేతలు ఏ రకంగా ప్రచారం చేసినా, ఎన్ని వ్యాఖ్యలు చేసినా కేవలం వాటి ద్వారానే ప్రజలు ప్రభావితం అవుతారని, ముందుగా తాము ఏర్పర్చుకున్న నిశ్చితాభిప్రాయానికి భిన్నంగా ఆలోచిస్తారని భావించదం అమాయక్త్వమే. కొంత అనిశ్చిత పరిస్థితుల్లో ఉన్న ఓటర్లు మాత్రమే ఎన్నికల సమయంలో జిరిగే ప్రచారాలకు, పరిణామాలకు ప్రభావితమవుతారు. 1991లో రాజీవ్ గాంధీ వాత్స జిరిగినవ్పుడు తోలి దశ ఘలితాలకు, మలిదశ ఘలితాలకూ

మధ్య వ్యత్యాసం స్పష్టంగా కనపడింది. ఇప్పుడా పరిస్థితులేమీ లేవు. నిజానికి దేశంలో చాలా చోట్ల ప్రజలు తాము ఎవరికి ఓటు వేయాలో ఎన్నికలకు చాలా ముందే నిర్ణయించుకున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లాంటి చోట్ల ఇలాంటి పరిస్థితులు చాలా స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. దేశంలో మూడు వాదనలు ఇప్పుడు ఎదురుపుతున్నాయి. మోదీపై జనాదరణ ఏ మాత్రం తగ్గులేదని ఆయన మళ్ళీ భారీ మొజారిటీతో అధికారంలోకి వస్తారని ఒక వర్గం చెబుతోంది. ఉత్తరప్రదేశ్ లాంటి చోట్ల బీజేపీకి సీట్లు పెరుగుతాయే కాని తగ్గే అవకాశాలులేవని వారు వాడిస్తున్నారు. మోదీకి కనీసం 70 నుంచి వంద సీట్లు తగ్గుతాయని, ఆయన మళ్ళీ ప్రధానమంత్రి కావడం కష్టమని ఇంకో వర్గం చెబుతోంది. 2004లో వాజపేయికి తిరుగులేదని అందరూ భావించారని, భారతదేశం వెలిగిపోతుండన్న ప్రచారాన్ని ఆర్థాటంగా జిరిపారని, అయినప్పటికే ప్రజలు బీజేపీని తిరస్కరించి యూహివిను అధికారంలోకి తీసుకుపచ్చారని వారు గుర్తు చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఈ ఎన్నికలను 2004లో జరిగిన ఎన్నికలతో పోల్చువచ్చని వారు వాడిస్తున్నారు. ఇక మూడోవర్గం మోదీ, బీజేపీ చెప్పుకుంటున్నట్లు ఎన్నీవికు 400 సీట్లు రాకపోయినా అధికారంలోకి రావడం భాయమని వాడిస్తోంది. 2019కీ, ఇప్పటికే పరిస్థితుల్లో తేడా లేదని, కాకపోతే కొన్ని రాష్ట్రాల్లో సీట్లు తగ్గినా ఎన్నీవ్ ప్రభుత్వంలోకి రావడం భాయమని వారు వాడిస్తున్నారు. ఏదో గొప్ప పరిణామం జరిగి బీజేపీ 200 సీట్లు కంటే తక్కువకు పడిపోతుందన్న విషయం వారు ఏ మాత్రం అంగీకరించడం లేదు. అయితే బీజేపీ ఈ దేశంలో మొజారిటీ వాద పార్టీగా అవతరిస్తుందని మోదీ సమర్థకులు, వ్యతిరేకులు ఇరువురూ అంగీకరిస్తున్నారు. 2014లో కాంగ్రెస్, మిత్రపక్షాలు ఎదుర్కొంటున్న వ్యతిరేక పవనాలు బీజేపీ ఇప్పుడు ఎదుర్కొంటేదని వారే చెబుతున్నారు. ఉచిత రేపున్, కశ్మీరలో 370 రద్దు, రామమందిర నిర్మాణం, విదేశాల్లో దేశ ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడడం వంటి నాలుగు అంశాలే ప్రజలు తమకు చెబుతున్నారని, బీజేపీ పట్ల వారి ఆదరణకు ఇదే కారణమని యోగేంద్ర యాదవ్, సుధీంద్ర కులక్రిష్ణ వంటి రాజకీయ విశేషకులు కాడా అంగీకరిస్తున్నారు. అయితే ధరల పెరుగుదల, నిరుద్యోగం, రైతుల సమస్యలు, దైనందిన జీవన సమస్యల విషయంలో మోదీ హోయాంలో ఏమీ మార్పులేదని గ్రహించినందువల్ల బీజేపీకి సీట్లు తగ్గే అవకాశాలున్నాయని వారు వాడిస్తున్నారు. 2019లో మోదీకి ఓటు వేసిన వారిలో అనేకమంది ఇప్పుడు పునరాలోచనలో పడ్డారని వారి అభిప్రాయం. కర్ణాటకలో 10 సీట్లు, మహారాష్ట్రలో 20 సీట్లు, రాజస్థాన్, గుజరాత్ లలో 10 సీట్లు, మధ్యప్రదేశ్, ఛత్తీస్గఢ, జార్కిండ్లలో 10 సీట్లు, హర్యానా, ధీటీ, వంజాబ్, హిమాచల్ లలో 10 సీట్లు, ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్లలో 30 సీట్లు, పశ్చిమ బెంగాల్, అస్సాం, ఇతర ఈశాస్య రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రాంత పాలిత రాష్ట్రాల్లో 10 సీట్లు కనీసం తగ్గిపోతాయని యోగేంద్ర యాదవ్ ఇటీవల ఒక టీపీ ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు.

తెలంగాణలో తగ్గని పొలిటికల్ ఫీవర్ మరో ఎన్నికలై పార్టీలు వాటికన్

తెలంగాణలో లోక్ సభ ఎన్నికలు ముగిసినా మరో ఎన్నికకు ప్రథాన పార్టీలన్నీ సిద్ధమవుతున్నాయి. అదే ఈ నెల చివరన జరిగే ఎమ్ముఖీ ఉప ఎన్నిక. వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ పట్టభద్రుల ఎమ్ముఖీ స్థానానికి జరిగే ఉప ఎన్నికకు పార్టీలు రెడీ అవుతున్నాయి. మూడు జిల్లాల నేతులతో మూడు పార్టీలు ముఖ్యర కసరత్తు ప్రారంభించి.. పట్టభద్రుల స్థానంపై పట్టుకోసం ప్రయత్నిస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో లోక్ సభ ఎన్నికల సమరం సమావ్శమేన ఎన్నికల మోడ్ మాత్రం పోలేదు. వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ పట్టభద్రుల ఎమ్ముఖీ ఉప ఎన్నిక హడావుడి మొదలైంది. పల్లా రాజేశ్వరరద్ది ఎమ్ముల్యోగా గిలిచి ఎమ్ముఖీ రాజీనామా చేయడంతో ఉప ఎన్నిక వచ్చింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి చింతపండు నవీన్ మల్లాస్, బిఆర్వెన్ నుంచి ఏనుగుల రాకేర్ణ్ రెడ్డి, బిజెటీ తరపున ప్రేమందర్ రెడ్డి బిరిలో ఉన్నారు. సిట్టింగ్ స్థానాన్ని ఎలాగైనా నిలబెట్టుకోవాలని బిఆర్వెన్ ప్రయత్నాలు గట్టిగా చేస్తోంది. ఈ నెల 27 న ఎమ్ముఖీ బై పోల్ జరగనుండటంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొని ప్రథాన పార్టీలు పని ప్రారంభించాయి. బిఆర్వెన్కు సిట్టింగ్ సీట్ కావడంతో ఎలాగైన తిరిగి దక్కించుకోవాలని పార్టీ వర్ధగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ రంగంలోకి దిగారు. ఖమ్మం వరంగల్ నల్గొండ జిల్లా

నేతలతో సమావేశమై వ్యాహ రచన చేశారు. ప్రచార, సమన్వయ బాధ్యతలు కీలక నేతలకు అప్పగించి పట్టబ్ధిదులను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు ప్లాన్ వేశారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాల ప్రభావం పడకుండా.. లోక్ సభ ఎన్నికల ప్రచార జోవ్ తో ఎమ్ముఖీ ప్రచార వ్యాహాలను కేటీఆర్ భిరారు చేసినట్లు తెలుస్తోంది. మిగిలిన 12 రోజుల్లో అసెంబ్లీ సెగ్సింట్ వారీగా పట్టబ్ధిదులతో సమావేశాల నిర్వహకు స్నేచ్ వేశారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలతో అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ ఆదే ఊపుతో ఈ ఎమ్ముఖీ స్థానం కైవసం చేసుకుంటామనే ధీమాతో ఉంది. ఉప ఎన్నికలై సీఎం రేవంత్ రద్ది ఆయా జిల్లా నేతలతో రివ్యూ చేశారు. ఎమ్ముఖీలు పెద్ద ఎత్తున ఎమ్ముఖీ ఎన్నిక ప్రచారంలో పాల్గొని గలిపించే బాధ్యతను వారికి అప్పగించారు. అభ్యర్థి తీన్యార్ మల్లన్న గెలుపు కోసం కృషి చేయాలని దిశానీర్దేశం చేశారు. మూడు ఉమ్మడి జిల్లాల్లో మొత్తం 34 ఎమ్ముఖీ స్థానాలు ఉండగా అందులో 33 స్థానాల్లో కాంగ్రెస్ ఎమ్ముఖీలున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో క్లైత్ స్థాయిలో కీలకంగా పనిచేసి ఎమ్ముఖీ స్థానాన్ని కైవసం చేసుకోవాలని నేతలకు సీఎం రేవంత్ స్పష్టం చేశారు. ప్రచార వ్యాహాలను పక్కా ఆమలు చేసి విజయమాపుటా ఎగురవేయాలని కాంగ్రెస్ స్నేచ్ వేసింది.

యేటా ఫ్జలు పెంచుతున్న ప్రైవేట్ పార్శవాలు త్రఖ్యాత్ నియమించిన గాలికి

సిద్ధిపేట త్రిం : పిల్లలకు మంచి విద్య అందించి వారి భవిష్యత్ బాగుండాలని తపించే తల్లిదండ్రుల ఆశను కొన్ని ప్రైవేట్, కార్బోరేట్ పారశాలలు సొమ్యువేసుకుంటున్నాయి. యొహా ఫీజులు పెంచుతూ వారి నడ్డి విరుస్తున్నాయి. సిద్ధిపేట జిల్లలో మొత్తం 257 ప్రైవేట్ పారశాలు ఉన్నాయి. వీటిలో 10 వరకు కార్బోరేట్ పారశాలలు ఉన్నాయి. వీటిలో పారశాల ఫీజుతో పాటు బుక్స్, ల్యాబ్, లైబర్, స్టోర్స్ ఫీజులంటూ విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల నుంచి అందినకాడికి దోచుకుంటున్నారు. జిల్లా కేంద్రంలోని ఓ కార్బోరేట్ పారశాలలో ఎల్కేజీ విద్యార్థికి విడాదికి అన్ని ఫీజులు కలిపి రూ.80వేల వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. ఓ కార్బోరేట్ పారశాల ఒకే పేరుతో నాలుగు బ్రాంచ్లను ఏర్పాటు చేసి రూ.లక్షల్లో ఫీజు వసూలు చేస్తున్నది. ఈ ఫీజులు గతేడాది కంటే ఈ విడాది మళ్ళీ అధికమవున్నాయి. కొన్ని ప్రైవేట్ పారశాలల్లో ప్రైమర్ విద్యార్థులకు రూ.20వేల నుంచి రూ.50వేలు, హైస్కూల్ విద్యార్థులకు రూ.40వేల నుంచి రూ. 70వేల వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. జిల్లాలోని కొన్ని ప్రైవేట్ పారశాలలు ప్రభుత్వ నిబంధనలను తుంగలో తొక్కుతున్నాయి. ఆస్తికః 2009 విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం ప్రతి ప్రైవేట్ పారశాలలో ఉన్న విద్యార్థుల సంఖ్యలో 25 శాతం మంది పేద విద్యార్థులకు ఉచితంగా విద్యను అందించా లి. ఈ నిబంధనను ఏ ఒక్క పారశాలలో కూడా అనునరించడం లేదు. ఈ విషయంలో సంబంధిత అధికారులు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వ నియమ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ప్రైవేట్ పారశాలలు వ్యవహరిస్తా అధిక ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నాయని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు ఆరోపిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ప్రైవేట్ పారశాలల్లో ఫీజుల నియంత్రణకు 2017లో ప్రభుత్వం కమిటీ వేసింది. ఆ కమిటీ 2018లో ప్రైవేట్ పారశాలలో ఏటా 10శాతం ఫీజులు పెంచుకోవచ్చంటూ ప్రతిపాదనలు చేసి ప్రభుత్వానికి నివేదిక అందించింది. ప్రభుత్వం కమిటీ సిఫార్సులను అమలు చేయలేదు. తర్వాత 2020 ఏప్రిల్లలో అధిక ఫీజులు నియంత్రించాలని ప్రభుత్వం జీవో జారీ చేసింది. కానీ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు అమలు కావడం లేదు. విద్యాహక్కు చట్ట ప్రకారం ప్రైవేట్ పారశాలలో అడ్సిప్స్ ఫీజు వసూలు చేయకూడదని నిబంధన ఉన్నది. కొన్ని ప్రైవేట్ పారశాలల్లో ప్రైమర్ విద్యార్థుల కు రూ.20వేల నుంచి రూ.50వేలు, హైస్కూల్ విద్యార్థులకు రూ.40వేల నుంచి రూ. 70వేల వరకు వసూలు చేసున్నారు.

